

Dialog – efektywne narzędzie transferu technologii pomiędzy nauką a biznesem.

„Transfer Technologii przez pryzmat zmian w przepisach prawnych”

Agnieszka Krochmal-Węgrzyn

Warszawa, 10.10.2017 r.

TT z nauki do biznesu - zakres

- Biała Księga Innowacyjności **(BKS)**,
- projekt z dnia 18 września 2017 roku ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu poprawy otoczenia prawnego działalności innowacyjnej **(duża ustawa o innowacyjności)**,
- ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o zmianie niektórych ustaw określających warunki prowadzenia działalności innowacyjnej **(mała ustawa o innowacyjności)**,
- ustawa z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 184) **(KIK)**,
- projekt z dnia 16 września 2017 roku ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce **(ustawa 2.0)**.

Przepisy motorem do zmian?

- Wprowadzenie ustawowych regulacji dotyczących transferu technologii z uczelni do gospodarki oraz zasad komercjalizacji miało być bodźcem do **zbliżenia** świata nauki i biznesu.
- **Same regulacje nie będą wystarczające – niezbędne jest**
- parki i inkubatory technologiczne, centra transferu technologii, preinkubatory, akademickie inkubatory, spółki celowe, instytuty naukowe, szkoły wyższe, centra badawcze, działy rozwojowe przedsiębiorstw, samodzielne laboratoria, fundusze kapitału zalążkowego, venture capital, anioły biznesu.

TT z nauki do biznesu

ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o zmianie niektórych ustaw określających warunki prowadzenia działalności innowacyjnej (**mała ustawa o innowacyjności**),

- **ULGA** = zwiększenie atrakcyjności ulg podatkowych na działalność B+R: poprzez rozszerzenie katalogu kosztów kwalifikowanych oraz kwot kosztów kwalifikowanych wydatków, które można odliczyć od podstawy opodatkowania;
- **APORT** = bezterminowe zwolnienie od podatku aportu własności intelektualnej i przemysłowej: obejmowanie udziałów w formie wycenionego wcześniej aportu własności intelektualnej i przemysłowej nie powinno powodować konieczności opodatkowania udziałów otrzymywanych za aport podatkiem dochodowym;
- **START-UP** = wprowadzenie możliwości zwrotu gotówkowego dla nowo powstających przedsiębiorstw (start-upów) prowadzących działalność B+R: które nie wykazują lub wykazują dochody za małe do pełnego skorzystania z ulgi wydatkowej (2 lata od założenia).

TT z nauki do biznesu

ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o zmianie niektórych ustaw określających warunki prowadzenia działalności innowacyjnej (**mała ustawa o innowacyjności**)

- MŚP będą mogli odpisać od podatku **koszty uzyskania patentu**:
 - Przygotowanie dokumentacji;
 - Prowadzenie postępowania;
 - Odparcie zarzutów;

- wzrosły kwoty kosztów kwalifikowanych **wydatków na badania i rozwój**, które można odliczyć od podatku:
 - dla mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich firm odliczenia te wyniosą **do 50 proc.**
 - duże firmy będą mogły z kolei odliczyć nawet 50 proc. wydatków osobowych i 30 proc. pozostałych kosztów związanych z działalnością badawczo-rozwojową.

- przedsiębiorcy będą mogli odliczać **koszty na działalność B+R** nie przez trzy, ale przez sześć lat;

TT z nauki do biznesu

ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o zmianie niektórych ustaw określających warunki prowadzenia działalności innowacyjnej (**mała ustawa o innowacyjności**)

- zmiany terminu uzyskiwania „gratyfikacji z tytułu komercjalizacji” przez naukowców (zniesienie 5-latki)
- zmiany w zakresie finansowania komercjalizacji:
 - „1a. Na działania, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. h, jednostka naukowa **przeznacza nie mniej niż 2% środków finansowych** przyznanych na utrzymanie potencjału badawczego.
 - 1b. Podstawowa jednostka organizacyjna uczelni, w której utworzono centrum transferu technologii, ..., z przyznanych środków finansowych przeznaczonych na działania, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. h, finansuje działania tego centrum w tym zakresie.”
- zmiany procedury uwłaszczania naukowców;
- możliwość zakładania więcej niż 1 spółki celowej .

TT z nauki do biznesu

ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o zmianie niektórych ustaw określających warunki prowadzenia działalności innowacyjnej (**mała ustawa o innowacyjności**)

- wsparcie rozwoju i promocji **technologii środowiskowych** (ETV i GreenEvo)
Zasady funkcjonowania systemu ETV oraz przebieg procesu weryfikacji opisuje Ogólny protokół weryfikacji ETV (General Verification Protocol), do pobrania ze strony [Komisji Europejskiej](#). Program ETV wdrażany jest pod auspicjami Komisji Europejskiej, świadectwo weryfikacji ETV uznawane jest na rynkach w Europie, a docelowo także na świecie.
- wsparcie procesu wprowadzania innowacyjnych produktów na rynek w systemie zamówień publicznych (realizacja zamówień na innowacje), w tym w sektorze obronnym
„Innowacyjne zamówienie publiczne” - innowacyjny przedmiot zamówienia; Zamówienia publiczne, zdaniem KE, powinny motywować przedsiębiorców do innowacji, mogą przecież wspierać wykorzystanie innowacyjnych produktów, robót i usług, jeśli tylko będą właściwie wykorzystywane.

TT z nauki do biznesu

projekt z dnia 18 września 2017 roku ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu poprawy otoczenia prawnego działalności innowacyjnej (**duża ustawa o innowacyjności**)

- wprowadzenie statusu innowacyjnego przedsiębiorstwa
 - nadanie przedsiębiorstwom spełniającym określone warunki statusu „przedsiębiorstw innowacyjnych” na podstawie opracowanych kryteriów oraz przyznanie przedsiębiorstwom posiadającym ten status uprawnień dotyczących np. poręczeń, gwarancji i preferencji podatkowych
- zwiększenie atrakcyjności statusu centrów badawczo-rozwojowych przedsiębiorstw
 - nadanie przedsiębiorcy posiadającemu status CBR przywilejów dotyczących poręczeń, gwarancji i preferencji podatkowych zmniejszających realny poziom obciążeń publicznoprawnych związanych z prowadzeniem działalności B+R (w zakresie PIT/CIT i ZUS)
- zmiany w przepisach polegające m.in. na wprowadzeniu definicji prac badawczo-rozwojowych do ustawy o rachunkowości oraz stworzenie lub upowszechnienie wzorców ewidencji (wzorcowych planów kont) dla księgowych, ułatwiających gromadzenie informacji o pracach B+R - wzorce te powinny uwzględniać zróżnicowaną strukturę przedsiębiorstw i sposób prowadzenia w nich prac B+R (i ustawa o rachunkowości) - ułatwienie ewidencjonowania i sprawozdawczości nakładów na B+R przez przedsiębiorstwa
- wyjaśnienie wątpliwości interpretacyjnych dotyczących zakresu przedmiotowego badan naukowych i prac rozwojowych z punktu widzenia sprawozdawczości statystycznej i podatków

TT z nauki do biznesu

projekt z dnia 18 września 2017 roku ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu poprawy otoczenia prawnego działalności innowacyjnej **(duża ustawa o innowacyjności)**

- wprowadzenie prostej spółki akcyjnej jako nowego typu spółki kapitałowej;
- włączenie przedsiębiorców działających na terenach specjalnych stref ekonomicznych (SSE) do grupy podmiotów uprawnionych do korzystania z ulg na B+R;
- umożliwienie realizacji zadań rzeczownika patentowego przez radców prawnych i adwokatów;
- wprowadzenie lub zwiększenie atrakcyjności instrumentów podatkowych stymulujących innowacyjność przedsiębiorstw, np. *Patent Box*;
- specjalizacja sądów - dedykowane jednostki w zakresie spraw dotyczących ochrony własności przemysłowej, naruszenia patentów i wzorów użytkowych;
- większe wykorzystanie audytu w obszarze przedsięwzięć dotyczących innowacyjności;
- wprowadzenie możliwości finansowania projektów w formule crowdfundingu;
- uruchomienie zamówień przedkomercyjnych.

TT z nauki do biznesu

ustawa z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 184) **(KIK)**

- Porozumienia dotyczące transferu technologii podlegają – pod pewnymi warunkami – wyłączeniu spod zakazu porozumień ograniczających konkurencję, zakazanych na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów.
- Pod pojęciem „**porozumienia o transferze technologii**” należy tu rozumieć
 - umowę o udzieleniu licencji na korzystanie z praw do technologii (obejmujących know-how i określone prawa własności intelektualnej), zawartą pomiędzy dwoma przedsiębiorcami w celu wytwarzania przez licencjobiorcę lub jego podwykonawców towarów objętych porozumieniem, albo
 - umowę o przeniesieniu praw do technologii (pozostawiającą jednak część ryzyka po stronie cedenta)

TT z nauki do biznesu

projekt z dnia 16 września 2017 roku ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce
(ustawa 2.0)

- wprowadzenie doktoratu przemysłowego - wdrożeniowego
- reorganizacja uczelni pod kątem ich specjalizacji i lepszej współpracy z biznesem
- wprowadzenie urlopu na komercjalizację technologii opracowanej na uczelni (półrocznego urlopu na rozwój spółki mającej na celu komercjalizację technologii należącej do uczelni, optymalnie – w formie płatnej)
- zmniejszenie obciążeń dydaktycznych naukowców na wczesnym etapie kariery na rzecz rozliczania czasu przeznaczanego na działalność związaną z wdrażaniem osiągnięć naukowych
- wprowadzenie mechanizmów stałego finansowania komercjalizacji wyników prac B+R

TT z nauki do biznesu

projekt z dnia 16 września 2017 roku ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (**ustawa 2.0**)

- zmiana **systemu oceny pracowników** naukowo-dydaktycznych, w której uwzględnione będą następujące aspekty: zmniejszenie nacisku na liczbę publikacji z jednoczesnym zwiększeniem roli jakości publikacji, **premiowanie w ocenie pracownika projektów posiadających potencjał wdrożeniowy**, współpracy z przemysłem i biznesem;
- ocena pracowników w większym stopniu uwzględniająca wdrożenia i komercjalizację: **uwzględnianie wdrożonych patentów**, wzorów użytkowych i wzorów przemysłowych, zwłaszcza wdrożonych, w ocenie dorobku naukowego podczas przyznawania habilitacji lub tytułu profesora na równi (lub w wyższym stopniu) z publikacjami z listy „A” MNiSW;
- zmiana **systemu oceny parametrycznej przez zwiększenie wagi wdrożeń**, komercjalizacji, oddziaływania społecznego i umiędzynarodowienia;
- uwzględnienie wyników **działalności spółek celowych w ocenie parametrycznej jednostek naukowych uczelni**.

TT z nauki do biznesu

ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, **ustawa o PAN**, **ustawa o IB**

- stworzenie mechanizmów rozwoju technologii i jej transferu do przemysłu, wykorzystujących rolę środowisk naukowych, współpracujących ze sobą na przykładzie Niemiec, Finlandii i Szwajcarii – reorganizacja uczelni, **jednostek naukowych PAN i instytutów badawczych, w tym stworzenie silnych, dobrze wyposażonych instytutów badawczych** (wg modelu Fraunhofer-Gesellschaft)

TT z nauki do biznesu

ustawa prawo zamówień publicznych

- **opracowanie schematów komercjalizacji** wyników prac B+R i upowszechnianie informacji na ten temat np. na wzór brytyjskiego *Lambert toolkit*;
- **określenie zasad współpracy** jednostek naukowych i przedsiębiorstw, aby umożliwiały one kontynuację współpracy z dotychczasowymi partnerami naukowymi oraz nie wymuszały ujawniania danych wrażliwych wnioskodawcy lub konsorcjanta;
- wydanie wytycznych lub interpretacji w zakresie własności intelektualnej w świetle art. 4 pkt 3 lit. e) PZP, a także zasad podziału praw do wyników badań w przypadku konsorcjów naukowo-przemysłowych.

TT z nauki do biznesu

ustawa o zasadach finansowania nauki

- wyodrębnienie strumienia finansowania z przeznaczeniem **na wsparcie komercjalizacji - w ramach dotacji statutowej** w określonej wielkości procentowej;
- wzmocnienie wagi wdrożeń w ocenie wyników działalności naukowej jednostek naukowych - **podwyższenie punktacji za komercjalizację** wyników badań naukowych lub prac rozwojowych, wdrożone patenty, *know-how*;
- **ocena projektów** naukowych powinna opierać się na zasadach biznesowych w kontekście **oceny potencjalnego zwrotu z ich dofinansowania**, zaś realizacja projektów naukowych powinna mieć charakter elastyczny i być na bieżąco monitorowana pod kątem możliwości otrzymania innowacyjnych produktów – odpowiedzialność jednostki dofinansowującej za biznesowy nadzór nad badaniami, wskaźniki projektu powinny podkreślać aspekt innowacyjny

Dziękuję bardzo za uwagę.

Agnieszka Krochmal-Węgrzyn